

Vilko a Sofia chodia na rádioterapiu

Sprievodca rádioterapiou pre deti

Prevzaté so súhlasom z anglického originálu publikácie

Will & Sophie have radiotherapy

Written by Dawn-Marie Davies, Tina Foord and Annie Griffiths in collaboration with the CCLG Publications Committee, comprising multiprofessional experts in the field of children's cancer.

Children's Cancer and Leukaemia Group
3rd Floor, Hearts of Oak House
9 Princess Road West Leicester LE1 6TH
Tel: 0116 249 4460 Fax: 0116 249 4470
Email: info@cclg.org.uk
Website: www.cclg.org.uk
Registered Charity No: 286669

CCLG leaflets are available to download from www.childcancer.org.uk

CCLG je popredný britský poskytovateľ akreditovaných informácií o rakovine pre deti, mládež a ich rodiny. CCLG nenesie žiadnu zodpovednosť za správnosť týchto prekladov.

Preklad: Natália Sandorová

Preložené v spolupráci s programom Hlavy pomáhajú Nadácie Pontis

Vydanie publikácie podporila Liga proti rakovine SR, Brestová 6, 821 05 Bratislava

Vydáva: SVETIELKO POMOCI n.o., Pražská 8, 040 11 Košice

Grafická úprava a tlač: SEDEM - reklamná agentúra s.r.o.

© SVETIELKO POMOCI n.o., 2014, 1. vydanie

ISBN 978-80-89690-11-4

Toto je Vilko

Dnes ide Vilko do rádiologickej ambulancie. Dozvie sa tam všetko o jeho novej liečbe a stretne tam veľa nových ľudí. Pozná už všetkých lekárov a sestričky, ktoré sa o neho doteraz starali a nie je si istý, či sa chce stretnúť s ďalšími.

Vilko navštívi rádiologickú ambulanciu

Vedľa Vilka si sadlo malé dievčatko. Vilko sa jej spýtal, ako sa volá a prečo prišla. Odpovedala mu, že sa volá Sofia a prišla na rádioterapiu bruška. Povedala mu, že sa práve zoznámila s veľmi milými lekármi - rádiológmi, ktorí vedia všetko o rádioterapii. Vilko odpovedal, že on ide tiež na rádioterapiu, ale hlavy a nie bruška.

Za Vilkom prišla sestrička a spýtala sa ho: „Chcel by si ísť so mnou a pozrieť sa, čo budeme robiť?“ Vilko nasleduje sestričku do veľkej miestnosti, kde mu ukáže veľký prístroj. „Tu ťa budeme liečiť. Ešte predtým ti musíme dať špeciálnu masku, aby sa ti dobre ležalo.“ „Bude to bolieť?“ opýtal sa Vilko. „Nie, ukážem ti, čo budeme robiť,“ odpovedala sestrička.

Vilkovi vyrobili masku

Setrička vzala Vilka do miestnosti, kde mu vyrobila masku. Vilko sa zatiaľ hral s plastelínou, ktorá mala v sebe veľa dierok. Kúsok plastelíny dostal aj domov, aby mohol s rodičmi svojim hračkám vyrobiť rovnakú masku ako bude mať on. Keď príde Vilko k lekárovi nabudúce, už bude mať svoju masku pripravenú.

Mama Vilkovi povedala, že počas liečby bude musieť ležať a nehýbať sa. Tiež mu povedala, že ak by bol mladší a nevedel by ležať bez pohybu, museli by ho lekári uspať pomocou špeciálnych liekov, ktoré sa volajú anestetiká.

Pri ďalšej návšteve sestrička pripomenie Vilkovi, čo sa bude diať. „Najprv musíme tvoju masku nahriať a potom ju položiť nad tvoju tvár. Niektoré deti hovoria, že je to ako keby mali na hlave teplý uterák.“

Pri ďalšej návšteve sestrička pripomenie Vilkovi, čo sa bude diať. „Najprv musíme tvoju masku nahriať a potom ju položiť nad tvoju tvár. Niektoré deti hovoria, že je to ako keby mali na hlave teplý uterák.”

„Plastelína napodobňuje tvar tvojej hlavy, preto keď vychladne, bude presne pasovať na tvoju hlavu. Aby si ležal vždy na tom istom mieste, pri každej tvojej návšteve použijeme túto masku.”

Sestrička vysvetlila Vilkovi, že niektoré deti musia ležať na brušku počas liečby, ale Vilko bude ležať na chrbte. Doktor vyrobí masku, ktorá je podľa Vilka naozaj ako teplý uterák. Celý čas, ako ju vyrábajú, doktori vysvetľujú Vilkovi, čo sa bude diať ďalej. Keď pripravia masku, Vilko ide na CT. Vilko už absolvoval niekoľko rôznych snímkovaní a vyšetrení a CT je ďalším z nich.

Vilko čaká na výsledky

Vilko vyšiel z ordinácie a znova stretol Sofiu. Sedela v čakárni, hrala sa s hračkami a pozerala televízor. Vilko jej povedal o maske, ktorú mu pripravili. Sofia mu prezradila, že ona masku nemá. Pripravili jej značky, ktoré jej doktori priložia na brucho a lahne si na veľký vankúš, aby pri každom vyšetrení ležala v rovnakej polohe. Keď doktori dokončia Vilkovu vyšetrenie s maskou a Sofine vyšetrenie na vankúši, všetci idú domov.

Čo sa bude diať ďalej?

Doktor, ktorý sa volá rádiológ si pozrie výsledky vyšetrení a podľa nich pripraví špeciálnu liečbu. Označí na obrázkoch z vyšetrenia miesta, podľa ktorých ďalší lekári pripravujú liečbu pre Vilka a Sofiu. Rádiológovia budú postupovať podľa tejto liečby vždy, keď príde Vilko alebo Sofia na liečenie. Pripraviť takúto liečbu môže niekedy špecialistom trvať 1 až 2 týždne. Keď je liečba pripravená, Vilko a Sofia znova prídu do nemocnice na ďalšiu časť liečenia.

Kontrola

Keď Vilko príde na kontrolu, ľahne si na posteľ a nasadí si svoju špeciálnu masku, ktorá je pre neho pripravená. Posteľ sa pohne, aby sa nastavila do správnej polohy. Vilkovi to pripomína veľmi pomalé kolotoče. Rádiológ poprosí Vilka, aby sa nehýbal. Z vedľajšej miestnosti mu spravia röntgenový snímok. Všetko sa udialo veľmi rýchlo a vôbec to nebolelo. Vilkova mama bola počas celého vyšetrenia vo vedľajšej miestnosti a pozerala sa na Vilka, či je v poriadku.

Rádiológovia pochvália Vilka, že je šikovný pacient a povedia mu, že čoskoro začne s liečbou.

Čo sa bude diať ďalej?

Už po niekoľkých kontrolách Vilko aj Sofia vedia ležať počas liečby bez pohybu. Stretli sa aj s novými rádiológmi, ktorí vedia všetko o ich liečbe. Vždy, keď si Vilko a Sofia ľahnú na posteľ počas liečby a röntgenovania, vedia, že ich rodičia a lekári sú hneď vo vedľajšej miestnosti. Preto sa neboja byť v miestnosti sami. Rodičia ich vidia na monitore a môžu sa s nimi rozprávať. Každá návšteva rádiológa a liečba trvá krátko. Stále je rovnaká. Aby sa deti nenudili, vždy si prinesú vlastné CD-čko, aby počas liečby počúvali svoju obľúbenú hudbu. Liečba trvá niekoľko týždňov, a to každý deň okrem víkendov.

Vilko a Sofia majú viac času na hranie

Vilko a Sofia sa stretávajú takmer každý deň. Niekedy musia ísť k doktorovi na kontrolu, aby skontroloval, ako sa im darí. Ak liečba skončí skôr, Vilko a Sofia ešte idú do školy, aby stihli zopár vyučovacích hodín. Ak Vilko nestihne prísť do školy, spolužiaci sa prídu hrať za ním domov. Keď nie je unavený, hrajú vonku futbal. Vždy sa teší, keď ho prídu spolužiaci navštíviť a zahrať sa s ním. Nemusia sa báť, že s nimi nemôže hrať futbal, nie je rádioaktívny.

Vilko a Sofia sa lúčia

Po skončení liečby sa Vilko a Sofia rozlúčia so všetkými novými lekármi, ktorých stretli. Sú radi, že sa to skončilo, ale aj smutní, že sa už nebudú stretávať s novými kamarátmi - doktormi. Vilko úplne zabudol, že na začiatku vôbec nechcel rádioterapiu. „Dúfam, že sa ešte stretneme,“ hovorí Vilko Sofii. Ich maminy si sľúbili, že sa navštívia, aby sa Vilko a Sofia mohli spolu hrať.

SVETIELKO POMOCI n.o.
Pražská 8, 040 11 Košice
Tel.: +421 903 821 676
Email: svetielkopomoci@netkosice.sk
www.svetielkopomoci.sk
www.mobilnyhospic.sk

ISBN 978-80-89690-11-4